

12.12.2016

Oikeusministeriölle

Viite Oikeusministeriön oikeushallinto-osaston kutsu käräjäoikeusverkoston kehittämistä koskevaan kuulemistilaisuuteen ja lausuntopyyntö 31.10.2016

HEL 2016- 012036

Lausunnon antaja Helsingin kaupunki

Oikeusministeriö on kutsunut Helsingin kaupungin 28.11.2016 Helsingin käräjäoikeudessa pidettyyn kuulemistilaisuuteen ja pyytänyt kaupungilta lausuntoa käräjäoikeusverkoston kehittämisen pohjana olevasta hallituksen esityksestä eduskunnalle tuomioistuinlain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (luonnos 18.11.2016).

LAUSUNTO

Yleisesti ehdotuksesta Käräjäoikeuksien määrää ollaan esityksen mukaan vähentämässä niin, että käräjäoikeuksia olisi jatkossa nykyisten 27 käräjäoikeuden sijaan 20 ja toimipaikkoja olisi jatkossa nykyisten 57 toimipaikan sijaan 36. Käräjäoikeusuudistus toteutettaisiin pääasiassa yhdistämällä käräjäoikeuksia. Helsingin käräjäoikeuden tuomiopiiriin ei kohdistuisi muutoksia.

Helsingin kaupunki toteaa, että tuomioistuinten yksikkökoon kasvattaminen on lähtökohtaisesti eduksi lainkäytön laadun ja oikeusturvan sekä tuomioistuinten yleis- ja erityisosaamisen kehittämisen kannalta. On kuitenkin huomioitava, että esimerkiksi videoneuvottelumahdollisuuksien kehittäminen ja muun sähköisen asioinnin lisääminen eivät täysin korvaa henkilökohtaisen asioinnin merkitystä ja välitöntä oikeudenkäyntiä. Välimatkojen pidentyminen on riski oikeuden saatavuudelle. Yleisellä tasolla Helsingin kaupunki kiinnittää huomiota lisäksi ruotsinkielisen väestön palveluiden saatavuuteen.

Eräät asiaryhmät Tällä hetkellä Helsingin käräjäoikeudella on toimivalta toimia merilain (674/1994) mukaisena merioikeutena ja käsitellä ryhmäkannelain (444/2007), ulosottokaaren (705/2007), yrityksen saneeruksesta annetun lain (47/1993) sekä sotilasoikeudenkäyntilain (326/1983) mukaisia asioita.

Merioikeuksien määrää ehdotetaan keskitettäväksi nykyisen kuuden käräjäoikeuden sijaan kahteen, Ahvenanmaan ja Helsingin käräjäoikeuteen. Ryhmäkanneasioissa Helsingin käräjäoikeus tulisi olemaan ainoa toimivaltainen käräjäoikeus nykyisten viiden käräjäoikeuden sijaan. Yrityssaneeraus- ja ulosottoasioiden käsittely ehdotetaan keskitettäväksi nykyisten 14 käräjäoikeuden sijaan yhdeksään käräjäoikeuteen Helsinki mukaan lukien.

Samoin sotilasoikeudenkäyntiasioita käsittelevät nykyisten 15 käräjäoikeuden sijaan kahdeksan käräjäoikeutta, joista yksi olisi Helsingin käräjäoikeus. Lisäksi Helsingin käräjäoikeus on ainoa toimivaltainen käräjäoikeus käsittelemään kriisinhallintatehtävissä toimivien henkilöiden rikosasioita (laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta 29 §).

Helsingin kaupunki katsoo, että Helsingin käräjäoikeudella tulee olla riittävät voimavarat säilyttää erityisasiantuntemuksensa esityksessä mainituissa asiaryhmissä. Vaikka vuosittainen asiämäärä osassa edellä mainittuja asiaryhmiä on vähäinen, ei esityksessä oteta selkeästi kantaa siihen, kuinka henkilöstön riittävyys esimerkiksi Helsingin käräjäoikeudessa taataan työmäärän lisääntyessä. Helsingin käräjäoikeuteen ei ole esityksen mukaan uudistuksen myötä siirtymässä lisätyövoimaa huolimatta siitä, että Helsingin käräjäoikeuteen ollaan keskittämässä lukuisia asiakokonaisuuksia. Asian valmistelussa tulisi varmistaa, että asioiden keskittäminen entistä vähäisempään määrään käräjäoikeuksia ei pidennä käsittelyaikoja.

Helsingissä 12. päivänä joulukuuta 2016

HELSINGIN KAUPUNKI

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tiina Virtanen', is written over a faint blue rectangular stamp.

Tiina Virtanen
kaupunginasiames, VT, Helsinki